

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Firma de Producție și Comerț „ASCENSIUNE-TOP” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție și Comerț „ASCENSIUNE-TOP” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „PAN-COM” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole și de a asigura accesul, încasarea veniturii ratat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2rc-23/24
NR. PIGD 2-21057051-01-2rc-27032024)*

Recursul depus în afara termenului legal; lipsa solicitării/cererii privind repunerea în termenul de recurs.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. A. Brăgaru,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai

18 septembrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 aprilie 2021, F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „PAN-COM”, solicitând recunoașterea dreptului de proprietate asupra încăperii izolate de 15 mp, denumită „consolă”, cu dispunerea înregistrării dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile, rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole și de a asigura accesul, încasarea venitului ratat în mărime de 450,00 de euro lunar, calculat începând cu 26 ianuarie 2020 pentru reținerea ilegală în posesie a încăperii izolate și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L. împotriva S.A. „PAN-COM” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole, încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC APELUL

3. La 28 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.141), F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, a depus cerere de apel, exprimând poziția în favoarea casării hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor. Totodată, a solicitat amânarea plății taxei de stat.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind nefondată cererea formulată de avocatul Anatolie Lupașcu, în interesele F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., privind amânarea sau

eșalonarea plății taxei de stat pentru cererea de apel. Totodată, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Anatolie Lupașcu, în interesele F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în partea descriptivă, acordându-i un termen de 15 zile din momentul comunicării încheierii. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Conform încheierii s-a constatat prezentarea apelului în copie, lipsa unei copii pentru partea oponentă, cererea de apel nu corespunde rigorilor legii, nu conține motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, referirea la probele invocate în susținerea lui și lipsa dovezii de plată a taxei de stat.

5. La 29 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.163), F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, a depus cerere cu copia dovezii de plată a taxei de stat.

6. Iar la 08 noiembrie 2023, F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, a depus în original, cerere suplimentară, apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat (f.d.165-171).

7. Prin încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv neînlăturării depline în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău. S-a restituit apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate. S-a restituit .P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L. taxa de stat în sumă de 12 943 de lei, achitată conform ordinului de încasare a numerarului din 27 octombrie 2023, eliberat de B.C. „VICTORIABANK” S.A.

8. La 07 martie 2024, F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel.

9. În susținerea recursului a invocat că după depunerea apelului, constatând lipsa informației inclusiv pe site-ul instanței, a solicitat cancelariei prin intermediul apelurilor telefonice a informației privind repartizarea cauzei, numirea ședințelor. La începutul lunii octombrie 2023 a aflat că dosarul a fost repartizat. A apelat grefa judecătorului raportor în repetate rânduri, iar la 26 octombrie 2023, fiind chiar în incinta Curții de Apel, apelând telefonic iarăși grefa, i s-a comunicat că i s-a refuzat în admiterea cererii privind amânarea plății taxei de stat, fiind expediată încheierea la adresa sa electronică. La 27 octombrie 2023 fiind la birou, a

verificat poșta electronică, însă a constatat lipsa încheierii despre care i s-a comunicat verbal. În aceeași zi, a solicitat de să-i fie expediată repetat prin email, dar și prin intermediul poștei terestre încheierea, pentru a evita posibile confuzii și/sau iregularități.

10. În aceeași zi a comunicat F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L. despre necesitatea achitării taxei de stat calculată în cuantum de 75% din suma taxei de stat impusă de prima instanță. Astfel, la 29 octombrie 2023 a expediat prin email dovada de plată a taxei de stat. La 03 noiembrie 2023 fiind în biroul de serviciu, verificând poșta electronică, a stabilit că încheierea instanței de apel din 19 octombrie 2023 nu a parvenit. La contactarea grefei, i s-a comunicat că taxa de stat a parvenit, însă trebuie depusă în original împreună cu apelul semnat olograf. La 08 noiembrie 2023 a depus actele menționate în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

11. Avocatul recurentului a reiterat că nu a recepționat încheierea din 19 octombrie 2023 despre care i-a comunicat verbal grefa nici la adresa de email, nici prin intermediul poștei terestre.

12. După executarea indicațiilor instanței de apel a verificat periodic site-ul instanței la rubrica „agenda ședințelor” pentru a vedea data ședinței, însă informația lipsea.

13. La data de 06 martie 2024 a contactat asistenta judecătorului raportor, care i-a comunicat că apelul a fost restituit conform încheierii din 09 noiembrie 2023 din motivul neexecutării indicațiilor instanței de apel conform încheierii din 19 octombrie 2023 și că încheierea i-a fost expediată și urma să o primească prin intermediul poștei terestre. La fel, a comunicat asistentei că nu a recepționat nicio informație nici prin intermediul poștei electronice, nici acelei terestre.

14. Avocatul recurentului a menționat că i s-a îngădit accesul la justiție, nu i s-au prezentat informațiile necesare privind mersul procesului, actele emise, fiind admisă încălcarea drepturilor elementare garantate de legislație.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

16. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

17. Art. 426¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:
a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

(2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

18. Art.10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

19. Art.56 din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

20. Art. 61 din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

21. Art. 75 din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

22. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

23. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

24. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

25. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

26. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Studiind materialele cauzei civile, recursul declarat în raport cu normele de drept procedural, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul declarat, din motivele ce succed.

28. Din materialele cauzei civile rezultă că încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv neînălăturării depline în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost comunicată avocatului Anatolie Lupașcu la data de 15 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice *****_*****@*****.com (f.d.175).

29. Cererea de recurs împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă de F.P.C. „ASCENSIUNE-TOP” S.R.L., reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, la data de 07 martie 2024 (f.d.177-179), fără a solicita repunerea în termenul de declarare a recursului, în situația în care în virtutea art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expedită

la data de 15 noiembrie 2023 avocatului recurentului la adresa electronică a acestuia. Or avocatul Anatolie Lupașcu a acționat în numele și interesele recurentului, semnând cererea de chemare în judecată, apelul și cererea de recurs.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind declarative argumentele avocatului recurentului precum că nu a recepționat la adresa electronică actele emise de instanța de apel, în situația în care extrasele existente la materialele cauzei denotă că instanța de apel a comunicat avocatului, prin intermediul poștei electronice, actele emise (f.d.162-162 verso, 175), de altfel, la aceeași adresă electronică prin intermediul căreia avocatul Anatolie Lupașcu a expediat instanței de apel copia dovezii de plată a taxei de stat (f.d.163).

32. Mai mult, avocatul recurentului nu a anexat la cererea de recurs niciun extras din poșta sa electronică care să ateste că în perioada de referință nu a primit actele emise de instanța de apel, expediate la adresa sa conform extraselor din poșta electronică anexate la materialele cauzei civile.

33. Cu referire la argumentul avocatului recurentului precum că a accesat site-ul instanței de apel și lipseau date despre cursul dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că pe pagina web a instanței de apel se atestă publicarea la 20 octombrie 2023 a încheierii instanței de apel din 19 octombrie 2023, prin care s-a respins cererea de amânare sau eșalonarea a plății taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor. La fel, la data de 13 noiembrie 2023 a fost publicată încheierea din 09 noiembrie 2023, prin care s-a restituit cererea de apel. Totodată, din poziția avocatului recurentului rezultă că după ce ar fi executat indicațiile instanței de apel din încheierea din 19 octombrie 2023, a accesat doar rubrica „agenda ședințelor” și lipseau date despre data judecării cauzei în ordine de apel, însă partea recurenta urma a verifica pagina web și la rubrica „încheierile instanței”, omisiune imputabilă ultimei.

34. Prin urmare, este evident că instanța de apel și-a onorat obligația de comunicare a actelor de procedură părții recurente în termene proximale, acordând posibilitatea ultimei de a-și valorifica drepturile procedurale.

35. În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că recurentul nu și-a valorificat dreptul de a solicita repunerea în termen în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, solicitarea de repunere în termen pentru îndeplinirea unui act de procedură este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată, din oficiu, de către instanța de recurs. Repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, însă la caz nu s-a solicitat repunerea în termen.

36. De asemenea, avocatul recurentului nu a prezentat confirmări ce ar justifica faptul că omiterea termenului de contestare cu recurs nu îi este imputabilă și drept urmare recursul ar fi fost declarat în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii contestate. Alegația avocatului recurentului precum că la data de 06 martie 2024 a apelat telefonic asistentul magistratului și a aflat despre restituirea cererii de apel prin încheierea din 09 noiembrie 2023 nu poate justifica omiterea termenului, în situația în care la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să ateste solicitarea de la instanța de apel a anumitor înscrisuri referitor la cursul dosarului. Or pretinsele convorbiri telefonice nu sunt confirmate prin anumite extrase ce ar reflecta apelurile de ieșire ale avocatului recurentului către instanța de apel. La fel, este inexplicabilă poziția inactivă a părții recurente în perioada 08 noiembrie 2023 - 06 martie 2024, adică de la data înregistrării în original în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, originalului de plată a taxei de stat și contactarea telefonică a asistentului, în condițiile în care a pretins că pe site-ul instanței de apel ar lipsi date referitor la cursul dosarului și în special că nu ar fi recepționat nici încheierea din 19 octombrie 2023 prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

38. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *Teuschler v. Germania* (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza *Agapito Maestre Sanchez v. Spania*, 29608/02, 04 mai 2004).

39. De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

40. Prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

41. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

42. Ținând cont de cele expuse și conducându-se de art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), alin.(2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Restituie recursul declarat de Firma de Producție și Comerț „ASCENSIUNE-TOP” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Anatolie Lupașcu, împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi